

ASETUKSET

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2018/1108,

annettu 7 päivänä toukokuuta 2018,

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849 täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden ja maksupalveluntarjoajien keskitettyjen yhteyspisteiden nimeämisperusteista ja säännöillä keskitettyjen yhteyspisteiden tehtävistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta 20 päivänä toukokuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 45 artiklan 11 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat ja maksupalveluntarjoajat saavat nimetä keskitettyjä yhteyspisteitä varmistamaan puolestaan, että rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia sääntöjä noudatetaan, ja helpottamaan toimivaltaisten viranomaisten harjoittamaa valvontaa. Jäsenvaltiot saavat vaatia keskitetyn yhteyspisteen nimeämistä siinä tapauksessa, että maksupalveluntarjoajat tai sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat tarjoavat niiden alueella palveluja toimipaikoissa, jotka eivät ole sivuliikkeitä, mutta eivät siinä tapauksessa, että ne tarjoavat palveluja ilman toimipaikkaa.
- (2) Keskitetyn yhteyspisteen nimeäminen sen varmistamiseksi, että rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia sääntöjä noudatetaan, vaikuttaa perustellulta silloin, kun toiminta, jota maksupalveluntarjoajat tai sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat harjoittavat toimipaikoissa, jotka eivät ole sivuliikkeitä, täyttää tai ylittää tietyt kynnyksarvot. Nämä kynnyksarvot olisi asetettava tasolle, joka on oikeassa suhteessa direktiivin (EU) 2015/849 tavoitteeseen helpottaa valvontaa, jota toimivaltaiset viranomaiset kohdistavat nimeävän laitoksen puolesta siihen, noudattavatko tällaiset toimipaikat paikallisia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia velvoitteita, ja samalla olisi huolehdittava, että maksupalveluntarjoajiin ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoihin ei kohdistu tarpeetonta sääntelytaakkaa.
- (3) Keskitetyn yhteyspisteen nimeämisvaatimus vaikuttaa perustellulta myös silloin, kun jäsenvaltio katsoo, että tällaisten toimipaikkojen toimintaan liittyvä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski on kohonnut, mikä on osoitettu esimerkiksi arvioimalla tiettyihin maksupalveluntarjoajien tai sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden ryhmiin liittyvä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski. Jäsenvaltioilta ei pitäisi edellyttää riskiarvion tekemistä yksittäisistä laitoksista tätä tarkoitusta varten.
- (4) Poikkeustapauksissa, joissa jäsenvaltioilla on perusteltua syytä uskoa, että yksittäiseen maksupalveluntarjoajaan tai sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaan, jolla on toimipaikkoja niiden alueella, liittyy suuri rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski, niiden olisi kuitenkin voitava vaatia, että liikkeeseenlaskija tai palveluntarjoaja nimeää keskitetyn yhteyspisteen, vaikka se ei täytä tässä asetuksessa säädettyjä kynnyksarvoja tai kuulu mihinkään sellaisten laitosten ryhmään, joita jäsenvaltion tekemän, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiä koskevan arvioinnin perusteella vaaditaan nimeämään keskitetty yhteyspiste.

⁽¹⁾ EYVL L 141, 5.6.2015, s. 73.

- (5) Jos keskitetty yhteyspiste on nimetty, sen olisi varmistettava nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan puolesta, että tämän toimipaikat noudattavat sovellettavia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia sääntöjä. Keskitetyllä yhteyspisteellä olisi tätä varten oltava vankka ymmärrys sovellettavista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevista vaatimuksista, ja sen olisi helpotettava rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien toimintaperiaatteiden ja menettelyjen kehittämistä ja täytäntöönpanoa.
- (6) Keskitetyllä yhteyspisteellä olisi muun muassa oltava keskeinen koordinoitirooli nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan ja tämän toimipaikkojen välillä ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan ja sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten välillä, jossa toimipaikat ovat, niiden valvonnan helpottamiseksi.
- (7) Jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus päättää alueelleen muussa muodossa kuin sivuliikkeenä sijoittautuneiden sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden ja maksupalveluntarjoajien toimintaan liittyvistä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeistä tekemänsä kokonaisarvion perusteella, että keskitettyjen yhteyspisteiden on hoidettava tiettyjä lisätehtäviä osana velvollisuuttaan varmistaa, että paikallisia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyviä velvoitteita noudatetaan. Erityisesti jäsenvaltioiden voisi olla aiheellista vaatia, että keskitetyt yhteyspisteet toimittavat ilmoitukset epäilyttävistä liiketoimista nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan puolesta sen vastaanottavan jäsenvaltion rahanpesun selvittelykeskukselle, jonka alueelle ilmoitusvelvollinen on sijoittautunut.
- (8) Kukin jäsenvaltio saisi päättää, onko keskitettyjen yhteyspisteiden oltava muodoltaan tietynlaisia. Jos muoto on ennalta määrätty, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että vaatimukset ovat oikeasuhteisia eivätkä mene pidemmälle kuin on tarpeen, jotta tavoitteena oleva rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien sääntöjen noudattaminen ja valvonnan helpottaminen voidaan saavuttaa.
- (9) Tämä asetus perustuu Euroopan valvontaviranomaisten (Euroopan pankkiviranomainen, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) komissiolle toimittamaan teknisten sääntelystandardien luonnokseen.
- (10) Euroopan valvontaviranomaiset ovat järjestäneet avoimia julkisia kuulemisia teknisten sääntelystandardien luonnoksesta, johon tämä asetus perustuu, analysoineet siihen mahdollisesti liittyviä kuluja ja hyötyjä sekä pyytäneet lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010⁽¹⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1094/2010⁽²⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010⁽³⁾ 37 artiklan mukaisesti perustetuilta pankkialan osallisryhmiltä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tässä asetuksessa vahvistetaan:

- a) perusteet, joilla määritetään olosuhteet, joissa direktiivin (EU) 2015/849 45 9 kohdan mukaisen keskitetyn yhteyspisteen perustaminen on asianmukaista;
- b) säännöt, jotka koskevat keskitettyjen yhteyspisteiden tehtäviä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'toimivaltaisella viranomaisella' jäsenvaltion viranomaista, jolla on toimivalta varmistaa, että sellaiset sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat ja maksupalveluntarjoajat, jotka ovat sijoittautuneet niiden alueelle muussa muodossa kuin sivuliikkeenä ja joiden kotipaikka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa, noudattavat direktiivin (EU) 2015/849 säännöksiä, sellaisina kuin ne ovat saatettuina osaksi kansallista lainsäädäntöä;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

- 2) 'vastaanottavalla jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jonka alueelle sellaiset sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat ja maksupalveluntarjoajat, joiden kotipaikka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa, ovat sijoittautuneet muussa muodossa kuin sivuliikkeenä;
- 3) 'sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoilla ja maksupalveluntarjoajilla' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY ⁽¹⁾ 2 artiklan 3 kohdassa määriteltyjä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoita ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/64/EY ⁽²⁾ 4 artiklan 9 kohdassa määriteltyjä maksupalveluntarjoajia.

3 artikla

Keskitetyn yhteyspisteen nimeämisperusteet

1. Vastaanottavat jäsenvaltiot voivat vaatia, että sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat ja maksupalveluntarjoajat, jotka ovat sijoittautuneet niiden alueelle muussa muodossa kuin sivuliikkeenä ja joiden kotipaikka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa, nimeävät keskitetyn yhteyspisteen, jos jokin seuraavista perusteista täyttyy:
 - a) tällaisten toimipaikkojen lukumäärä on vähintään kymmenen;
 - b) tällaisten toimipaikkojen luovuttaman ja lunastaman sähköisen rahan määrän tai niiden toteuttamien maksutapahtumien kumulatiivisen arvon odotetaan ylittävän 3 miljoonaa euroa tilivuotta kohti tai se on ylittänyt 3 miljoonaa euroa edellisen tilivuoden aikana;
 - c) tietoja, jotka tarvitaan, jotta voidaan arvioida, täytyvätkö a tai b alakohdassa asetetut perusteet, ei ole asetettu vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen saataville tämän pyynnöstä kohtuullisessa ajassa.
2. Vastaanottavat jäsenvaltiot voivat vaatia, että tiettyyn ryhmään kuuluvat sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat ja maksupalveluntarjoajat, jotka ovat sijoittautuneet niiden alueelle muussa muodossa kuin sivuliikkeenä ja joiden kotipaikka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa, nimeävät keskitetyn yhteyspisteen, jos tämä vaatimus on oikeassa suhteessa siihen, kuinka suuri rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski näiden toimipaikkojen toimintaan liittyy, rajoittamatta kuitenkaan 1 kohdassa säädettyjen perusteiden soveltamista.
3. Vastaanottavien jäsenvaltioiden on perustettava arvionsa siitä, kuinka suuri rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski tällaisten toimipaikkojen toimintaan liittyy, direktiivin (EU) 2015/849 6 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan 1 kohdan nojalla tehtyjen riskiarvioiden havaintoihin ja muihin saatavillaan oleviin uskottaviin ja luotettaviin lähteisiin. Vastaanottavan jäsenvaltion on otettava arvioinnin yhteydessä huomioon ainakin seuraavat seikat:
 - a) rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski, joka liittyy tarjottaviin tuote- ja palvelutyyppeihin ja käytettäviin jakelukanaviin;
 - b) rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski, joka liittyy asiakastyyppeihin;
 - c) rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski, joka liittyy siihen, että yksittäiset liiketoimet ovat yleisempiä kuin liikesuhteet;
 - d) rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski, joka liittyy maihin ja maantieteellisiin alueisiin, joilla palveluja tarjotaan.
4. Jos vastaanottavalla jäsenvaltiolla on perusteltua syytä uskoa, että sellaisen sen alueelle muussa muodossa kuin sivuliikkeenä sijoittautuneen sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan, jonka kotipaikka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa, toimipaikkojen toimintaan liittyy suuri rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski, se voi poikkeustapauksissa valtuuttaa toimivaltaisen viranomaisensa vaatimaan, että kyseinen sähköisen rahan liikkeeseenlaskija tai maksupalveluntarjoaja nimeää keskitetyn yhteyspisteen, rajoittamatta kuitenkaan 1 ja 2 kohdassa säädettyjen perusteiden soveltamista.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/110/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta (EUVL L 267, 10.10.2009, s. 7).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/64/EY, annettu 13 päivänä marraskuuta 2007, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta (EUVL L 319, 5.12.2007, s. 1).

4 artikla

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien sääntöjen noudattaminen

Keskitetyn yhteyspisteen on varmistettava, että direktiivin (EU) 2015/849 45 artiklan 9 kohdassa tarkoitettut toimipaikat noudattavat vastaanottavan jäsenvaltion sääntöjä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta. Keskitetyn yhteyspisteen on tätä varten:

- a) helpotettava direktiivin (EU) 2015/849 8 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen kehittämistä ja täytäntöönpanoa tiedottamalla nimeävälle sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalle tai maksupalveluntarjoajalle rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevista vaatimuksista, joita vastaanottavassa jäsenvaltiossa sovelletaan;
- b) valvottava nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan puolesta, noudattavatko kyseiset toimipaikat vastaanottavassa jäsenvaltiossa sovellettavia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia vaatimuksia ja niitä direktiivin (EU) 2015/849 8 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja toimintaperiaatteita, valvonta-toimenpiteitä ja menettelytapoja, joita nimeävä sähköisen rahan liikkeeseenlaskija tai maksupalveluntarjoaja on ottanut käyttöön;
- c) ilmoitettava nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan päätoimipaikkaan kyseisissä toimipaikoissa havaituista sääntöjen rikkomisista tai ongelmista sääntöjen noudattamisessa, mukaan lukien tiedot, jotka voivat vaikuttaa toimipaikan kykyyn noudattaa nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan käyttöön ottamia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia toimintaperiaatteita ja menettelytapoja tai jotka voivat muuten vaikuttaa nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskija tai maksupalveluntarjoajan riskiarvioon;
- d) varmistettava nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan puolesta korjaavien toimien toteuttaminen tapauksissa, joissa kyseiset toimipaikat eivät noudata sovellettavia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevia sääntöjä tai joissa on vaarana, etteivät ne noudata näitä sääntöjä;
- e) varmistettava nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan puolesta, että kyseiset toimipaikat ja niiden henkilöstö osallistuvat direktiivin (EU) 2015/849 46 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin koulutusohjelmiin;
- f) edustettava nimeävää sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaa tai maksupalveluntarjoajaa sen yhteydenpidossa vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten ja rahanpesun selvittelykeskuksen kanssa.

5 artikla

Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten suorittaman valvonnan helpottaminen

Keskitetyn yhteyspisteen on helpotettava valvontaa, jota vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset kohdistavat direktiivin (EU) 2015/849 45 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuihin toimipaikkoihin. Keskitetyn yhteyspisteen on nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan puolesta tätä varten:

- a) edustettava sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaa tai maksupalveluntarjoajaa sen yhteydenpidossa toimivaltaisten viranomaisten kanssa;
- b) saatava käyttöönsä kyseisten toimipaikkojen hallussa olevia tietoja;
- c) vastattava kyseisten toimipaikkojen toimintaan liittyviin toimivaltaisten viranomaisten pyyntöihin, annettava nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan ja kyseisten toimipaikkojen hallussa olevat merkitykselliset tiedot toimivaltaisille viranomaisille ja tarvittaessa raportoitava säännöllisesti;
- d) helpotettava paikalla tehtäviä toimipaikkojen tarkastuksia, jos toimivaltaiset viranomaiset tätä edellyttävät.

6 artikla

Keskitetyn yhteyspisteen lisätehtävät

1. Vastaanottavat jäsenvaltiot voivat vaatia, että keskitetyt yhteyspisteet hoitavat 4 ja 5 artiklassa esitettyjen tehtävien lisäksi nimeävän sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan puolesta yhden tai useamman seuraavista tehtävistä:

- a) direktiivin (EU) 2015/849 33 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitusten tekeminen, sellaisena kuin se on saatettu osaksi vastaanottavan jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä;
- b) direktiivin (EU) 2015/849 45 artiklan 9 kohdassa tarkoitettujen toimipaikkojen toimintaan liittyviin rahanpesun selvittelykeskuksen pyyntöihin vastaaminen ja tällaisiin toimipaikkoihin liittyvien merkityksellisten tietojen antaminen rahanpesun selvittelykeskukselle;

- c) tarvittaessa liiketoimien tarkastaminen epäilyttävien liiketoimien havaitsemiseksi ottaen huomioon sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tai maksupalveluntarjoajan toiminnan suuruusluokan ja monimuotoisuuden vastaanottavassa jäsenvaltiossa.
2. Vastaanottavat jäsenvaltiot voivat vaatia, että keskitetyt yhteyspisteet hoitavat yhden tai useamman 1 kohdassa tarkoitetuista lisätehtävistä, jos nämä tehtävät ovat oikeassa suhteessa siihen, kuinka suuri rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski sellaisten maksupalveluntarjoajien ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden toimintaan liittyy, joilla on niiden alueella toimipaikkoja muussa muodossa kuin sivuliikkeenä.
3. Vastaanottavien jäsenvaltioiden on perustettava arvionsa siitä, kuinka suuri rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski tällaisten toimipaikkojen toimintaan liittyy, direktiivin (EU) 2015/849 6 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan 1 kohdan nojalla tehtyjen riskiarvioiden havaintoihin, tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohtaan, jos sitä sovelletaan, ja muihin saatavillaan oleviin uskottaviin ja luotettaviin lähteisiin.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 7 päivänä toukokuuta 2018.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

Jean-Claude JUNCKER
